

حقوق بشر و دموکراسی در سازمان ملل متحد

ضرورت اصلاحات

تألیف:
حسین نوش آبادی

www.ketab.ir

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه: نوش آبادی، حسین،
عنوان و نام پدیدآور: حقوق بشر و دموکراسی در سازمان ملل: ضرورت اصلاحات/حسین نوش آبادی.
مشخصات نشر: تهران: مجد، ۱۳۹۴.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۳۷-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: سازمان ملل متحد -- سازماندهی مجدد
موضوع: سازمان ملل متحد
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۷ ح ۹ ن / JZ۴۸۳۹
رده بندی دیویی: ۳۴۱/۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۶۴۶۳۹

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
مؤلف تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرماید.

حقوق بشر و دموکراسی در سازمان ملل متحد

ضرورت اصلاحات

تألیف: حسین نوش آبادی

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۸ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.
دفتر مرکزی:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع خیابان وحید نظری، پلاک ۱۰۸
تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۹۶۳۳۸۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۳۷-۰

ISBN: 978 -600-193-337-0

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸
شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷ تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۰۲۱۶۶۴۹۰۹۹۸
فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می‌شود.

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۷

مقدمه..... ۱۰

بخش اول: سازمان ملل متحد و ضرورت اصلاحات..... ۱۷

فصل اول: سازمان ملل، دموکراسی بین‌المللی و ضرورت اصلاحات..... ۱۹

گفتار اول: سازمان‌های بین‌المللی، عامل توسعه روابط بین‌الملل..... ۱۹

گفتار دوم: تأسیس سازمان ملل متحد، اهداف و اصول..... ۲۷

گفتار سوم: سازمان ملل و حقوق بشر قرن ۲۱..... ۵۳

فصل دوم: دموکراسی بین‌المللی در قرن ۲۱ و اصلاحات ساختاری

در سازمان ملل متحد..... ۷۵

گفتار اول: دموکراسی بین‌المللی در قرن ۲۱..... ۷۵

گفتار دوم: مبانی دموکراسی بین‌الملل..... ۸۸

گفتار سوم: اصلاح ساختار سازمان ملل و شورای امنیت..... ۹۷

گفتار چهارم: ضرورت اصلاحات ساختاری و چشم‌انداز

آینده سازمان ملل متحد..... ۱۲۲

گفتار پنجم: شرایط جدید سیاسی و تشکیل کار گروه اصلاح

ساختار شورای امنیت..... ۱۳۴

گفتار ششم: موافقین و مخالفین تغییر در شورای امنیت..... ۱۴۵

بخش دوم: سازمان ملل قرن ۲۱ و پروژه‌های اصلاحات..... ۱۵۹

فصل اول: سازمان ملل، گزارش دبیر کل و پروژه‌های اصلاحات..... ۱۶۱

گفتار اول: سازمان ملل متحد و پروژه‌های اصلاحات..... ۱۶۱

گفتار دوم: اجلاس ۲۰۰۵ و تجدید ساختار شورای امنیت..... ۱۶۴

گفتار سوم: تقویت سازمان ملل متحد در قرن ۲۱.....	۱۷۸
گفتار چهارم: بازتاب بین‌المللی گزارش دبیر کل.....	۱۸۴
فصل دوم: قطعنامه اجلاس سران (سپتامبر ۲۰۰۵) بازتاب	
جهانی و تداوم اصلاحات.....	۲۲۴
گفتار اول: پیامد اجلاس جهانی سران (سپتامبر ۲۰۰۵).....	۲۲۴
گفتار دوم: سند نهایی اجلاس سران، انتقاد دبیر کل و ضعف‌های بنیادین.....	۲۳۰
گفتار سوم: جمهوری اسلامی ایران و سازمان ملل.....	۲۶۶
مبحث اول: راهبرد جمهوری اسلامی در خصوص اصلاحات در سازمان ملل.....	۲۶۷
مبحث دوم: دیدگاه رهبر جمهوری اسلامی ایران درباره شورای امنیت و اصلاح	
ساختار سازمان ملل.....	۲۶۷

نتیجه‌گیری.....	۲۷۵
ضمائم.....	۲۸۱
منابع و مأخذ.....	۳۳۱

پیشگفتار

در طول چند سال فعالیت علمی و پژوهشی و تحصیل در رشته حقوق بین‌الملل و اشتغال در دستگاه دیپلماسی و حوزه سیاست خارجی و مطالعات گسترده در خصوص سازمان ملل متحد و ضرورت تحول در این سازمان و لزوم تجدید ساختار شورای امنیت، تصمیم گرفتم تحقیق جامعی را در این زمینه انجام دهم تا تلاش‌های فراوانی که از بدو تأسیس سازمان ملل متحد توسط برخی دولت‌ها برای گنجاندن موادی در منشور به - منظور جلوگیری از سوء استفاده قدرت‌های بزرگ از جایگاه سازمان ملل و شورای امنیت در جهت حفظ منافع خود، صورت گرفته است و در مقاطع زمانی دیگر در طول ۶۴ سال گذشته بعد از تأسیس سازمان ملل تاکنون ادامه و استمرار داشته است، مورد بررسی و کنکاش قرار گیرد.

با آغاز تحولات سیاسی در جهان و تغییرات گسترده در نظام‌های حکومتی کشورها و رشد و پیشرفت مختلف در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی و ظهور قدرت‌های جدید در جامعه جهانی و تأثیرگذاری این تحولات در توسعه روابط بین‌الملل و افول بعضی از قدرت‌های جهانی در اواخر قرن بیستم و کاهش اعتبار و منزلت بعضی قدرت‌های دیگر که براساس یک نظام سستی گذشته، جهان را به دو بلوک شرق و غرب تقسیم کرده بودند و از طرفی گسترش اندیشه‌های سیاسی و بلوغ فکری جوامع و تشکیل نهادهای حقوق بشری و رشد و توسعه دموکراسی در آستانه قرن بیست و یکم و ضرورت انطباق ساختار سازمان ملل با معیارهای حقوق بشری و دموکراسی مورد انتظار قرن جاری و عزم جامعه بین‌الملل برای اصلاحات بنیادین در بزرگترین و گسترده‌ترین سازمان جهانی که داعیه صلح و امنیت را در سراسر دنیا دارد، انگیزه مضاعفی شد تا مجموعه تلاش‌ها و اقدامات گذشته، خصوصاً تلاش‌های چند سال اخیر منتهی به تشکیل اجلاس سران در ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۵ در ارتباط با اصلاحات ساختاری در سازمان ملل و شورای امنیت که مهم‌ترین رکن این سازمان محسوب می‌شود را جمع‌آوری نمایم. و با استناد به دیدگاه‌ها و مواضع شفاف دولت‌ها و گروه‌های مخالف و موافق اصلاحات و نظرات و پیشنهادات شخصیت‌های بلندپایه سازمان ملل، دیدگاه‌ها و نظرات جمهوری اسلامی ایران و مسئولان آن و همچنین دیدگاه‌های

برخی از سازمان‌های بین‌المللی مانند جنبش عدم تعهد، سازمان کنفرانس اسلامی در خصوص اصلاحات در سازمان ملل و فرازونشیب‌های مرتبط با این حرکت و نهضت اصلاحی را بازگو نمایم.

بدیهی است در راستای تحقق این هدف، سعی کردم به اکثر منابع موجود قابل دسترسی اعم از آثار مکتوب نویسندگان، اندیشمندان و صاحب‌نظران این رشته مراجعه کرده و با بهره‌گیری از تحقیقات به‌عمل آمده در مراکز مهمی مانند: مراکز اطلاعات سازمان ملل متحد در تهران، مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، مرکز تحقیقات استراتژیک و مرکز حقوقی بین‌المللی نهاد ریاست جمهوری و نیز استفاده از سایت‌ها و پایگاه‌های اینترنتی، در جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر کوشا باشم. از آنجایی که پژوهش‌های صورت گرفته درباره موضوع تحقیق «سازمان ملل حقوق بشر، دموکراسی قرن ۲۱» و پروژه‌های اصلاحات بسیار پراکنده و برای استفاده دانش‌پژوهان، محققین و علاقمندان به این موضوع، امری دشوار به نظر می‌رسید، لذا اطلاعات جمع‌آوری شده و تدوین آن براساس هدف مذکور، در نوع خود کاری بدیع و نو به نظر می‌رسد.

اهداف و اهمیت پژوهش:

بررسی فلسفه وجودی تأسیس سازمان ملل و ارزیابی ارکان مهم این سازمان مانند مجمع عمومی، شورای امنیت، و بررسی دیدگاه‌ها، ایده‌ها و پروژه‌های اصلاحات که متناسب با دموکراسی قرن ۲۱ نظام بین‌الملل حقوق بشر اهداف هزاره سوم سازمان ملل و خواست جامعه جهانی باشد و انعکاس گزارش هیئت عالی‌رتبه دبیرکل وقت سازمان ملل و ارائه دو مدل مشخص برای ایجاد اصلاحات در شورای امنیت توسط کوفی عنان و بررسی نتایج و پیامدهای آن در سطح بین‌المللی، پیامدهای شصت و چهارمین اجلاس عمومی سازمان ملل در سپتامبر ۲۰۰۹ و مواضع جمهوری اسلامی در خصوص اصلاحات در سازمان ملل در چارچوب سند چشم‌انداز بیست و ساله (ا‌ق ۱۴۰۴) از جمله مباحثی است که در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است.